

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 24.09.1984, sp. zn. 4 Cz 73/84, ECLI:CZ:NS:1984:4.CZ.73.1984.1

Číslo: 8/1986

Právní věta: Organizácia, ktorá nahradila svojmu pracovníkovi škodu z pracovného úrazu, nemá nárok na náhradu toho, čo plnila nad rámec svojej zodpovednosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníku v zmysle ustanovenia § 201 ods. 1 Zák. práce (napr. náhradu za stratu na zárobku v rozsahu väčšom ako patrila, náhradu za poskytnuté bolestné a sťaženie spoločného uplatnenia väčšou sumou, než ustanovuje predpis a pod.).

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 24.09.1984

Spisová značka: 4 Cz 73/84

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody, Organizace socialistické, Pracovní úraz

Předpisy: 65/1965 Sb. § 201

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalujúca organizácia sa proti žalovaným vodárňam a kanalizáciám 1) ako aj proti žalovanej správe ciest, domáhala náhrady škody v sume 19 737,- Kčs a uvádzala že, 1. 7. 1980 na ceste I. triedy č. 64 došlo k dopravnej nehode tak, že pracovník žalujúcej organizácie s nákladným motorovým vozidlom Tatra 138 v dôsledku závady v zjazdnosti cesty vběhol do jamy odpadového kanála, pričom utrpel ťažkú ujmu na zdraví, a to zlomeninu kľúčnej kosti pravého ramena, zlomeninu prstov na pravej ruke, tržné rany na predlaktí ruky a prstoch. Uplatnená škoda predstavuje náklady na odškodnenie pracovného úrazu vodiča V. M. Na pojednávaní 18. 3. 1982 žalujúca organizácia zmenila žalobu tak, že žiadala priznať náhradu škody v sume 20 092,- Kčs aj s príslušenstvom.

Okresný súd v Nových Zámkoch rozsudkom zaviazal žalovanú správu ciest zaplatiť žalobcovi 20 092,- Kčs a trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Proti žalovaným vodárňam a kanalizáciám v časti týkajúcej sa nároku na poskytnutie „renty“ z titulu náhrady škody do budúcnosti žalobu odmietol.

V dôvodoch rozsudku sa zodpovednosť žalovanej správy ciest za škodu vyvodzovala z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách 2) a z ustanovenia § 22 ods. 5 vyhlášky č. 136/1961 Zb., pretože po skončení výkopových prác neupravila pozemnú komunikáciu do bezchybného stavu.

Na odvolanie žalovanej správy ciest Krajský súd v Bratislave svojím rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa; uvádzal, že výška škody bola náležite preukázaná posudkom o bolestnom, posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia, protokolom o registrácii a odškodnení pracovného úrazu, ako aj vyúčtovaním náhrady škody za jednotlivé mesiace v celkovej výške 20 092,- Kčs.

Najvyšší súd SSR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, tak, že uvedenými rozsudkami súdov obidvoch stupňov, pokiaľ nimi bolo žalobe vyhovené, bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Organizácia, ktorá nahradila poškodenému škodu, má nárok na náhradu voči tomu, kto poškodenému za takúto škodu zodpovedá podľa Občianskeho zákonníka 3) , a to v rozsahu zodpovedajúcom miere tejto zodpovednosti voči poškodenému, pokiaľ nebolo dohodnuté inak (§ 201 ods. 1 Zák. práce).

Lekár podávajúci posudok ohodnotí poškodenie na zdraví počtom bodov podľa ustanovených sadziieb (časť I. ods. 2 prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb. /4/).

Súdy obidvoch stupňov v prejednávanej veci podľa týchto ustanovení dôsledne nepostupovali.

V posudku o bolestnom poškodeného pracovníka žalujúcej organizácie ošetrojúci lekár ohodnotil pracovný úraz poškodeného 110 bodmi. Súdy však opomenuli preskúmať správnosť tohto posudku v zmysle časti I. ods. 8 prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb., podľa ktorej plnou sadzbou sa počíta iba poškodenie najzávažnejšie, ohodnotenú najvyšším počtom bodov (vrátanie zvýšenia), zatiaľ čo ohodnotenie ostatných poškodení sa pripočíta troma štvrtinami. Podľa tohto ustanovenia súdy teda mali preskúmať správnosť ohodnotenia podľa položiek 134 b a 113 c, d (citovanej prílohy), keďže bolestné podľa nich bolo stanovené 25 a 30 bodmi, pričom bolestné podľa položky 118 b bolo hodnotené 55 bodmi (poškodenie najzávažnejšie ohodnotenú najvyšším počtom bodov). Preto ohodnotenie ostatných poškodení malo byť pripočítané iba tromi štvrtinami.

V uvádzanom posudku bolo ďalej sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotenú spolu 127,5 bodmi (60 bodov podľa položky 377 prílohy k vyhláske č. 32/1965 Zb., 30 bodov podľa položky 370 a 37,5 bodov podľa položky 323 e). Súdy aj v tomto prípade opomenuli preskúmať správnosť tohoto celkového ohodnotenia v zmysle zásad pre hodnotenie uvedených v časti A/II ods. 2 prílohy k vyhláske č.32/1965 Zb., podľa ktorej, ak zistené zmeny spadajú pod niekoľko položiek tabuľky, urobí lekár najprv ohodnotenie všetkých týchto zmien podľa príslušných položiek. Pre konečný výsledok potom prevezme plne len najzávažnejšiu zmenu, ohodnotenú najvyšším počtom bodov, zatiaľ čo súčet ostatných pripočíta iba polovicou. V danom prípade teda bodové ohodnotenie podľa položiek 370 a 323 e citovanej prílohy malo byť zrejme pripočítané iba v polovici.

Ďalej súdy nezistovali, či žalujúca organizácia poskytla svojmu poškodenému pracovníkovi V. M. náhradu za stratu na zárobku v súlade s ustanovením § 195 ods. 2 Zák. práce. Z obsahu spisu vyplýva, že jeho priemerný mesačný zárobok pred vznikom škody bol vyšší než 2500,- Kčs (podľa tvrdenia žalujúcej organizácie tento zárobok činil 3023,- Kčs). Súdy preto mali zvážiť, či sa na túto náhradu za stratu na zárobku vzťahuje obmedzenie v zmysle ustanovenia § 195 ods. 2 Zák. práce, prípadne sa na ňu nevzťahuje. Navyše súdy v odôvodnení rozsudkov výške škody nevenovali dostatočnú pozornosť, výšku jednotlivých nárokov vôbec nešpecifikovali a neuviedli, aká bola výška straty na zárobku za jednotlivé mesiace a akým spôsobom bola vypočítaná. Preto v tomto smere nie sú tieto rozsudky preskúmateľné.

Organizácia, ktorá nahradila svojmu pracovníkovi škodu z pracovného úrazu, má voči tomu, kto

pracovníkovi zodpovedá za takúto škodu podľa Občianskeho zákonníka, nárok na náhradu, a to v rozsahu zodpovedajúcom miere tejto zodpovednosti, pokiaľ nebolo vopred dohodnuté inak (§ 201 ods. 1 Zák. práce). Organizácia tu teda nemá nárok na náhradu toho, čo plnila nad rámec tejto zodpovednosti (napr. náhradu za stratu na zárobku v rozsahu väčšom ako patrila, náhradu za poskytnuté bolesťné a sťaženie spoločenského uplatnenia väčšou sumou, než ustanovuje predpis a pod.).

Z uvedeného vyplýva, že súdy obidvoch stupňov porušili svojimi rozhodnutiami zákon v ustanoveniach § 1, § 6, § 120 ods. 1 a § 153 ods. 1 O. s. p., v súvislosti s ustanoveniami § 195 ods. 2 a § 201 ods. 1 Zák. práce a uvedenými ustanoveniami vyhlášky č. 32/1965 Zb., a odvolací súd aj v ustanoveniach § 211 a § 219 O. s. p.

1) Porov. k tomu § 49 odst. 3 zákona č. 121/1962 Zb. (v znení so zmenami a doplnkami vyhlásenom pod č. 46/1983 Zb.), pokiaľ ide o spory o náhradu škody súvisiacej s prevádzkou dopravných prostriedkov vrátane sporov z regresných nárokov.

2) v znení pred novelizáciou zákonom č. 27/1984 Zb.

3) zákona č. 40/1964 Zb. (ktorého úplné znenie so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 70/1983 Zb.)

4) v znení vyhlášok č. 84/1967 Zb., č. 76/1981 Zb. a č. 78/1981 Zb.